

Enkele vondsten van mariene mollusken uit Suriname, waaronder *Epitonium tollini* Bartsch, 1938, die nieuw is voor de fauna van Suriname.

Tello (C.M.) Neckheim

Some marine molluscs from Dutch Guiana (Surinam), including *Epitonium tollini* Bartsch, 1938, which is new for the Surinam fauna.

Summary. From a colleague of mine, Simone van Giesen, I received some marine shells from Surinam (Dutch Guiana). She collected the shells in 2010. Some small species fell out of Coffee-bean shells *Melampus coffea*. *Epitonium tollini* Bartsch, 1938 was new to the fauna of Surinam. *Graphis* spec. is also not mentioned before in literature from Surinam.

Inleiding

Ik ontving van een collega, Simone van Giesen, schelpen uit Suriname. Ze heeft de schelpen verzameld in 2010. Omdat er enkele interessante kleine soorten Gastropoden bijzaten en er weinig over Suriname wordt gepubliceerd besloot ik om er een artikel over te schrijven. Hierbij geef ik de vindplaats met de verzamelde soorten. *Epitonium tollini* Bartsch, 1938 was nieuw voor de fauna van Suriname. *Graphis* spec. is ook nog nooit genoemd in de literatuur voor Suriname. De verzamelde soorten worden afgebeeld en zijn gefotografeerd door de schrijver.

De vindplaats

De schelpen zijn op verschillende plaatsen gevonden op zandbankjes bij de monding van de Commewijne rivier (fig. 1). De rivier heeft een stroomgebied van 6600 km² en ontspringt in de bergen van het district Commewijne. Daar vandaan stroomt de rivier richting het noorden waar hij uiteindelijk uitmondt in de Atlantische Oceaan, samen met de Suriname rivier, ter hoogte van Nieuw-Amsterdam (bron: Wikipedia).

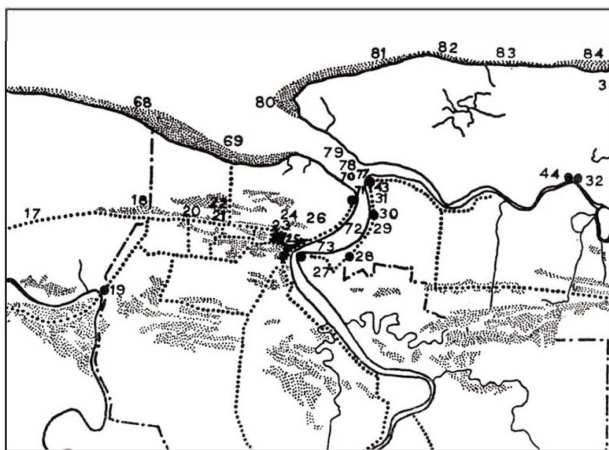

Fig. 1. Afbeelding uit Van Regteren Altena, 1971a. De vindplaats ligt ongeveer bij nr. 43 (zie midden kaart).

De soorten

Het betreffen alle mariene soorten waarbij de kleine tot zeer kleine slakkenhuisjes en tweekleppigen na het verzamelen uit de grote slakkenhuisjes van *Melampus coffea* waren gevallen. *Melampus coffea* leeft op de wortels van Mangrovebomen en zinkt na sterven naar de bodem waarna de stroming de huisjes naar de kust brengt. Hoogstwaarschijnlijk hebben deze huisjes tijdens het over de bodem rollen de kleine schelpjes opgescheept. Alle soorten zijn in de collectie van de schrijver opgenomen.

GASTROPODA

- Epitoniidae

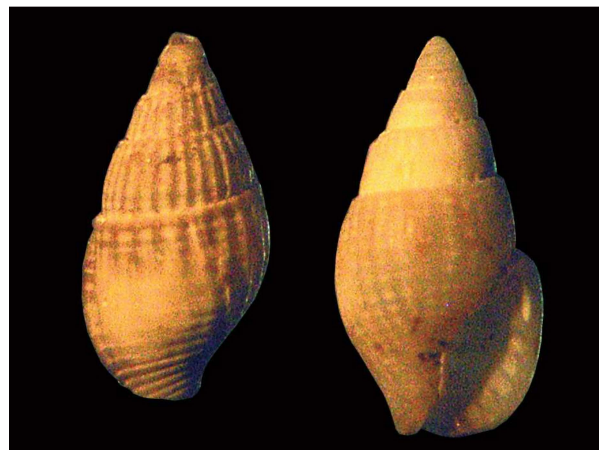
Epitonium tollini Bartsch, 1938

Een juveniel Wenteltrapje werd gevonden van 3,6 mm met zes windingen. Det. Lenny Brown en Bruce Neville: "While we were not able to positively identify it from the photographs, we note that it resembles *Epitonium tollini* Bartsch, 1938, a specie that, according to the Malacog database, is known from as far south as Quintana Roo, Mexico". *Epitonium tollini* is niet eerder beschreven als voorkomend zuidelijker dan Quintana Roo in Mexico en is daarmee nieuw voor de fauna van Suriname. De identificatie van de soort is dus nog niet helemaal zeker, maar het is zeker geen soort die al bekend is van dit gebied.

- Columbelloidea

Parvanachis radwini (Van Regteren Altena, 1975)

Een kleine *Collumbella* soort werd gevonden lijkend op een Fuikhoorn; twee 'grote' huisjes van 5,7 mm hoog en zes juveniele schelpjes werden verzameld. Van Regteren Altena (1975, pag. 49) beschreef deze soort als *Anachis* (*Parvanachis*) *radwini* als nieuw voor de wetenschap. Det. H. Dekker.

- Olivellidae

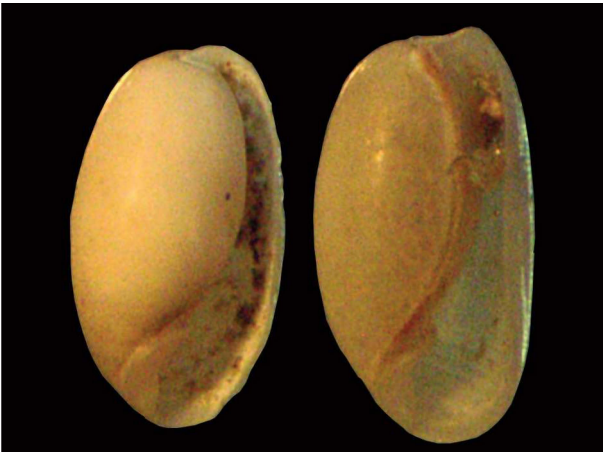

Olivella olssoni
Van Regteren Altena, 1971

Twee 'grote' en drie kleine schelpjes werden verzameld waarvan de grootste 5,8 mm hoog is. Ook deze soort is door van Regteren Altena (1971b, pag. 82) beschreven als nieuw voor de wetenschap gevonden in Suriname.

- Cylichnidae

Acteocina bidentata (d'Orbigny, 1841)

Vier juveniele schelpjes werden verzameld. De grootste is 3,2 mm hoog. Volgens Henk Dekker zou deze soort niet onder dit genus moeten vallen. Van Regteren Altena (1975, pag. 82) benoemt de soort als *Cylichnella buplicata* (Lea, 1845).

- Ellobiidae

Blauneria heteroclita (Montagu, 1808)

Een schelpje van 2,5 mm hoog van deze linksgewonden soort werd verzameld.

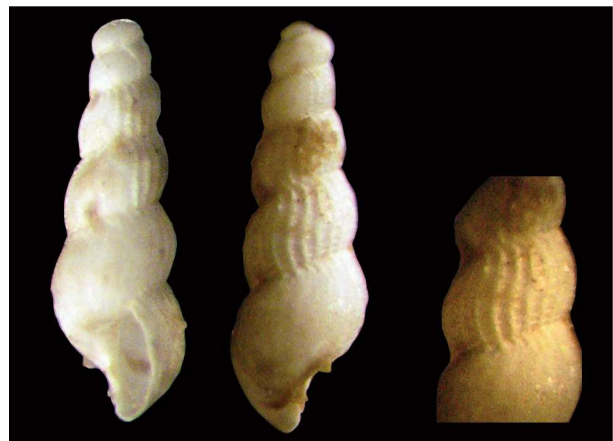
Melampus coffea (Linnaeus, 1758)

Van deze soort werden 30 lege huisjes verzameld, variërend in grootte. De grootste hoogte is 2,1 cm. Deze soort leeft in de mangrovebossen en is een algemene soort langs de kust. Deze soort zou worden gegeten door de autochtone bevolking.

- Aclididae

Graphis spec.

Zeer klein horentje 1,1 mm hoog met 5,5 redelijk bolronde windingen, ivoor gekleurd met duidelijke ribben vanaf de 2^e topwinding. Tussen de ribben zijn er op de 2^e en 3^e winding groeven. Op de voorlaatste winding zijn de ribben S-vormig. De rand van de mondopening is scherp zonder lamellen of uitsteeksels. Het huisje lijkt recent maar is licht geërodeerd. Waarschijnlijk betreft het een juveniel huisje, want andere soorten uit dit genus hebben tot negen windingen. Dit genus komt wereldwijd voor. In de voor mijn hand liggende literatuur wordt het genus *Graphis* niet genoemd uit Suriname.

BIVALVIA**- Ostreidae***Ostrea spec.*

Twee zeer juveniele klepjes.

- Veneridae*Chione subrostrata* (Lamarck, 1818) of*Chione cancellata* (Linnaeus, 1758)?

Een gebroken juveniel klepje van 6 mm breed.

- Mactridae

Een klepje met een holle umbo en geschilferde binnenkant van 7 mm breed.

Determinatie

De schelpjes had ik al enige tijd in mijn bezit en ben ik pas gaan bestuderen na de aanschaf van *Seashells and snails from French Guiana* (Massemin et al., 2009). In dit boek staat bij elke soort of hij ook in Suriname voorkomt, waarbij gerefereerd wordt aan de artikelen van Van Regteren Altena (1969, 1971a,b; 1975) als zijnde mogelijk voorkomend in Frans Guyana. Via de website van Naturalis konden de artikelen van Van Regteren Altena gedownload worden.

Dankbetuiging

Henk Dekker wordt bedankt voor de determinatie van enkele soorten en op het attenderen van de Amerikaanse malacologen (Lenny Brown & Bruce Neville). Lenny and Bruce worden bedankt voor het geven van hun reactie over de gevonden Wenteltrap. Rob Moolenbeek wordt bedankt voor verbeteringen betreffende de tekst en voor het bevestigen van de determinatie van *Graphis spec.*

Bronnen

- MASSEMIN, D., LAMY, D., POINTIER J.P., & GARGOMINY, O. 2009. Coquillages et escargots de Guyane: Seashells and snails from French Guiana. - Biotope, Mèze (Collection Parthénope); Muséum national d'Histoire naturelle, Paris, 456 p.
- MORRIS, A. PERCY, 1975. A field guide to shells of the Atlantic and the West Indies. Edited by William J. Clench. - The Peterson field guide series. Houghton Mifflin Company, Boston.
- VAN REGTEREN ALTENA, C.O. 1969. The marine mollusca of Suriname (Dutch Guiana), Holocene and Recent. Part 1. General introduction. - Zoologische Verhandlungen 101: 1-49.
- VAN REGTEREN ALTENA, C.O. 1971a. The marine mollusca of Suriname (Dutch Guiana), Holocene and Recent. Part II. Bivalvia and Scaphopoda. - Zoologische Verhandlungen 119: 1-100.
- VAN REGTEREN ALTENA, C.O. 1971b. On six species of marine Mollusca from Suriname, four of which are new. - Zoologische Mededelingen, 45 (5): 75-86.
- VAN REGTEREN ALTENA, C.O.. 1975. The marine Mollusca of Suriname (Dutch Guiana), Holocene and Recent. Part III. Gastropoda and Cephalopoda. - Zoologische Verhandlungen 139: 1-104.

Adres van de auteur:
cmneckheim@kpnmail.nl